

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
2/3 . . . 10 „
1/3 . . . 5 „

Za Nemčijo K 10.60. — Za Ameriko in inozemstvo K 20. — Posamične številke stanejo 10 vin. „SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Gorškem in Gradiškem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“. Na naročilu brez dopolne naročnine se ne oziramo.

SOČA

»Vse za nared, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnino in oglasi je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uradniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 88. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Dobernik o trializmu.

Znani koroški nemški poslanec z lepim slovenskim prijankom Dobernik je bil v Celovcu slobod, na katerem je govoril o trializmu.

Dobernik je velik nasprotnik Jugoslovanov, katerega boli vsak napredek Jugoslovanov, zlasti Slovencev. Dobernik pride često v Primorje in ko vidi slovenski napredek v Trstu, v Gorici, beleži ta napredek v nemških listih, pridodaje, da pomeni to napredovanje nove težkoče proti jugu predirajočemu Nemštvu.

Tako dober je nam ta Dobernik, ki je govoril v Celovcu o trializmu.

Govoril je približno tako-le: Dogodki na Ogrskem so pospešili jugoslovansko vprašanje, ker so Mažari na Hrvaškem proglasili izjemno stanje. Dasi smo narodni nasprotniki Jugoslovanov in dasi Jugoslovani nastopajo sovražno proti Nemcem, ne zakrivamo, da ne umevamo mažarskega nasilstva na Hrvaškem. **Narodno zavedno ljudstvo se trajno ne more teptati.**

Govornik se je potem pečal z ogrskimi politikmi, in jih opozarjal na slovensko nevarnost, ki grozi Mažarom in Nemcem. Izvaja, da se morajo glede na jugoslovansko vprašanje ne morejo računati in zaupati Mažarom, marveč da so zgolj nase navezani.

Jugoslovansko vprašanje po svoji važnosti že prekaša češko nagodbeno vprašanje zato, ker je v zvezi z našo zunanjo politiko. Važnost jugoslovanskega vprašanja se splošno bolj umeva, ker so po aneksiji Bosne in Hercegovine pridobile triališčne težnje. O trializmu se bo veliko govorilo, ko bo zbornica v drugem branju razpravljala o aneksijski predlogi, ki je tri leta dremala v bosenskem odseku, kjer so jo brez vsakega odpora sprejeli.

Prej ali slej se mora državno pravno razmerje Bosne in Hercegovine urediti. Zahteva sarajevskega sabora, da sodeluje pri posvetovanjih o skupnih zadevah, se predolgo ne bo mogla odlašati. Ne more

se misliti na to, da se Bosna in Hercegovina priklopita Ogrski ali Avstriji, ker prvi priklopitvi morajo ugovarjati Nemci, drugi pa Mažari. Preostane le tretja rešitev: **samostojna državna uprava Bosne in Hercegovine morebiti skupno s Hrvaško in Slavonijo. Več pa ne!**

Dalmacija se ne more nikdar izročiti, še manj bi pa Nemci dovolili, pridružiti Istro in Trst jugoslovanski državi, ker bi se nam tako zaprla pot do morja.

Ko o tem govorimo, ne smemo misliti, da se to takoj zgodi. Monarhija laborira na dualizmu, še večje zlo bi pomenjal trializem. Dobernik nato opozarja, da bi bilo prav se zopet spomniti **centralizma.**

Dalokosežna samouprava se bo Bosni in Hercegovini morala podeliti, a podeliti bi se le mogla, če bi se uvedel skupen parlamentaren ustroj mesto sedanjih delegacij, morebiti državni svet, ki naj bi bil sestavljen iz zastopnikov avstrijskega, ogrskega in bosensko-hercegovskega parlamenta in ki naj bi razpravljal o vseh skupnih zadevah. Ne pomaga vse skupaj nič, jugoslovanskega vprašanja se ne rešimo in se moramo zato pravočasno pečati z vsemi možnostmi, da ne bomo presenečeni.

Končno opozarja vse Nemce, naj bodo čuječi in naj ne prezre jugoslovanske nevarnosti.

Tako je govoril Dobernik. — Nemci stremijo k morju, Trsta se hočejo po lastiti in obali Jadranskega morja okoli Istre, ako bi se ti kraji v Dalmaciji vred priklopili novemu državno-pravnemu telesu, bi bila Nemcem zaprta pot do morja. To pa ne sme biti — pravi Dobernik. Bosna, Hercegovina, Hrvaška in Slavonija, to še gre vkup — toda Jadranska obala mora pasti v nemške roke. To so namere Nemcev. Slovane se že potlačili. Nemec mora zagospodovati ob Jadranskem morju — ta želja doni iz Dobernikovega govora. Ali povedal je tudi, da narodno zavedno ljudstvo se trajno ne more teptati. No, upamo, da se nakane raznih Dobernikov razbijejo ob — našem narodno-zavednem ljudstvu, ko pojde za končno rešitev jugoslovanskega vprašanja.

Reformni srednješolski zavodi in naši odnosi.

Josip Wester (Ljubljana).

II. Pravice absolventov.

1. Gimnazije: Absolventje z zrelostnim izpričevalom se lahko vpišejo kot redni slušatelji na vseh (4) fakultetah vseučilišč za vsakršne akademične študije; dalje kot bogoslovci na bogoslovnih semeniščih; (v slučaju posebnega dovoljenja dotičnega ordinariata) tudi brez maturo, samo z ugodnim zadnjim letnim izpričevalom. Dalje imajo pravico do študij na živinozdravniški vis. šoli, vis. šoli za poljedelstvo, na konzularni akademiji, trgovskih akademijah; tudi na tehničnih visokih šolah če prestanejo posebne izpite iz prostoročnega risanja, oz. opisne geometrije. V tem oziru dajejo humanistične gimnazije po novem učnem načrtu priliko za pouk v teh predmetih s tem, da se vpelje prostoročno risanje kot obvezen predmet (v nižjih razr.), v višjih pa opisna geometrija kot neodbezen.

2. Realke: Zrelostno izpričevalo daje pravico do študij na vseh visokih šolah tehničnega značaja in za vse tiste kakor gimn. izpričevalo, razen za vseučilišče. Vendar se morajo absolventje z maturo vpisati kot redni slušatelji na vseučiliščih na vseh fakultetah, če prestanejo posebno izkušnjo iz latinščine, grščine in modroslovne propedevtike (min. nar. z dne 28. aprila 1885. št. 7553. brez izkušnje iz grščine imajo pa iste pravice kakor absolventje realnih gimnazij (min. odlok 29. aprila 1910. št. 10.853.)

3. Reformni zavodi. V obče veljajo za absolventne reformnih zavodov vseh treh tipov iste določbe, torej iste pravice kakor za absolvente gimnazij in realk. Torej so zrelostna izpričevala teh zavodov širše vrednosti, kakor izpričevala gimnazij, ozir. realk za se; zato nudijo absolventom priliko za več in za različnejše študije kakor gimnazijska, oz. realna zrelostna izpričevala. In baš v teh pravicah

in tej obsežnosti obstoji praktična prednost študij na reformnih zavodih: 1. nudijo ti zavodi učencem priliko, da se lažje prilagodijo predmetom spričo svojih zmožnosti; in 2. daje zrelostno izpričevalo reformnega zavoda obenem skoro vse tiste pravice, ki jih daje gimnazijsko, oz. realno izpričevalo samo za se.

Te pravice so: 1. Absolventje realne in reformne gimnazije se lahko imatrikulirajo na posvetnih fakultetah vseučilišč kot redni slušatelji in delajo lahko vse državne izpite in rigoroze; posebe: posvete se lahko juridičnim in medicinskim študijam sploh; filozofskim pa iz vseh modernih jezikov ter realističnih predmetov. Učiteljsko (profesorsko) izkušnjo iz klasične filologije, iz latinščine in francoščine (kot glavnih predmetov), iz zgodovine in iz modroslovja smejo delati le tisti slušatelji, ki se izkažejo, da so prestali najkasneje dve leti pred sklepom predpisanih vseučiliških študij dopolnilno izkušnjo iz grščine v obsegu zahtev pri gimnazijski zrelostni izkušnji. To izkušnjo napravijo lahko na kaki gimnaziji ali pa pri posebi za to določeni izpraševalni komisiji na univerzi.

Zato se osnujejo na univerzah tudi posebni učni tečaji za latinščino in grščino. — Slične določbe veljajo za teološke študije (ministerski odlok z dne 12. decembra 1909, št. 49.645), da morajo absolventje reformnih zavodov prestati posebno izkušnjo iz grščine v obsegu gimnazijskih zahtev. Dodatno izkušnjo iz grščine morajo delati tudi tisti osmošolci, ki so od pristojnega ordinariata sprejeti v semenišče samo na podlagi letnega izpričevala (brez zrelostne izkušnje).

2. Absolventje osemrazrednih realnih gimnazij in realnega oddelka dečinskega tipa (C) se pripuste brezpogojno kot redni slušatelji tehničnih visokih šol; absolventje reformne gimnazije (tip B) pa le, če izkažejo slično, kakor absolventje gimnazij, zahtevano spretnost v prostoročnem risanju.

3. Absolventje reformnih zavodov tipa A in C (realnega oddelka) se sprejmo brezpogojno kot redni slušatelji na visoki šoli za poljedelstvo; absolventje reformne

Maksim Gorki.

FOMA GORDJEJEV.

Roman.

(Dalje.)

Ježov je cmahoval po sobi kakor pijanec, ki se ga je lotila blaznost in papir je šumel pod njegovimi nogami, trgalo se in letelo v cunjah naokrog. Škripal je z zobmi in sukalo glavo, njegove roke so visele v zraku kakor polomljena krila ptice in zdelo se je, da se kuha v kotlu kropa. Foma ga je opazoval od strani z dvojnim častvom: kakor je občakoval Ježova, tako mu je bilo tudi prijetno videti, kako se muči.

»Nisem sam ... tudi njemu je hudo ... je mislil Foma, dočim je on govoril. A v grlu Ježova je nekaj rožljalo, kakor razbito steklo in cvililo, kakor nenamazan tečaj.

»Zastrupljen od dobrote ljudi, sem poginil vsled osodoljne sposobnosti vsakega reveža, ki hoče kaj doseči, od sposobnosti, zadovoljiti se z malim, ko pričakuje velikega ... O! Ali veš? Zavoljo pomatankanja samozavesti poginja več ljudi, nego jih umira za jetiko in zato služijo ljudje, ki bi bili morda lahko voditelji mas, kot policijski nadzorniki!«

»Pusti jih, policijske nadzornike!« je rekel Foma. »Pripoveduj o sebi ...«

»O sebi ... Saj sem ves tukaj! je vzkliknil Ježov in obstal sredi sebe ter se udanil z rokami po prsn. Vse, kar sem mogel, sem že storil ... dosegel sem čast razveševalca občinstva in ... več ne morem! Vedeti, da je treba delati in ne moči, ne imeti dovolj sil za svoje delo ... to se imenuje muka!«

»Glej! Čakaj malo!« se je oživil Foma. »Povej no, a: kaj je treba delati, da človek mirno živi ... to se pravi, da je zadovoljen s seboj?«

»V to svrhu je treba živeti nemirno in bežati pred samo možnostjo, biti s seboj zadovoljen, kakor pred zlo boleznijo!«

Za Foma so izzvenele te besede glasno, a prazno in njihovi zvoki so zamrli, ne da bi vzbudili v njegovem srcu kakšno čustvo, ne da bi zarodili sploh kakšno misel v njegovi glavi.

Človek mora biti vedno zaljubljen v nekaj, kar mu je nedostopno ... Človek postaja višji in raste, ker se izteza navzgor ...«

Zdaj, ko je nehal govoriti o sebi, je besedoval Ježov v drugem tonu in mirneje. Krepko in uverjeno je donel njegov glas, a njegovo lice je postalo važno in strogo. Stal je sredi sobe, dvigal roko z iztegnjenim prstom in govoril, kakor bi čital:

»Ljudje so nizki, ker stremijo k sitosti ... Sit človek je žival, ker je sitost samozadovoljstvo telesa ... In tudi samozadovoljstvo duha dela iz človeka žival ...«

Zopet ga je nekaj streslo, kakor bi se hipoma napele vse njegove žile in mišice in iznova je začel tekati po sobi v kipeči razburjenosti.

»Samozadovoljen človek je otrpnjena otekline na prsih človeške družbe ... to je moj zakleti sovražnik! Baše se z resnicami, ki niso vredne groša in ogledanimi koščki modrosti; podoben je šrambi, kamor meče gospodinja raznotero šaro, ki ji je popolnoma nepotrebna in ki ni več porabna za ničesar ... Ako se dotakneš takšnega človeka, ako odpreš vrata, ki vodijo vanj, ti puhtne nasproti duh trolnobe in v zrak, ki ga dihaš, se vlije ne-

kaj, kakor struja zaduhle nesnage ... Ti nesrečni ljudje se imenujejo ljudje, ki so trdni na duhu, ljudje načel in prepričanj ... in nikdo noče zapaziti, da ni prepričanja v njih ... samo hlače, s katerimi zakrivajo beraško nagoto svojih duš. Na ozkih čelih takšnih ljudi sije vedno občeznani napis: »Mir in vamost!« Goljuživ napis! Razbij jim čela s tndu roko in videl bodeš pravi izvesek; na njem je naslikana omejenost in topodušje! ...«

Foma je gledal, kako bega Ježov po sobi in z žalostjo si je mislil:

»Koga zmerja? Neumevno ... A razžalil so ga hudo, to se vidi ...«

»Koliko sem že videl takšnih ljudi!« je zakričal Ježov z jezo in grozo. »Koliko takšnih branjarjev se je odprlo v življenje! V njih dobiš platno za mrtvaške srajce, katran, ledenice in banočko za zatiranje škurkov — toda ničesar svežega, toplega in zdravega ne najdeš tam! Z bolno dušo, truden od družbe prideš k njim in hrepeniš, da bi zaslišal nekaj živega ... Oni ti dajo mlačno čevkanje, misli knjig, ki so jih že prežvečili sami, prekisane od starosti ... In vedno so te suhe in krute misli tako revne, da je treba velike množice glasnih in praznih besed, da se izrazijo. Če govori takšen človek, se mi dozdeva kakor sifa kobila, navešena s kraguljčki, ki pešje voz gnoja iz mesta in je — nesrečnica! — zadovoljna s svojo osodo ...«

»Torej so na svetu tudi nepotrebni ljudje ...« je rekel Foma.

Ježov je obstal pred njim in rekel z rezkim smehljajem na ustnicah:

(Dalje priha.)

gimnazije (in B) na uterajo prvo leto poslušati predavanje o opisi geometriji.

4. Na živinozdravniških visokih šolah imajo absolventje vseh reformnih zavodov dovoljen pristop kot redni slušatelji.

5. Za apotekarske (lekarske) študije zadošča absolviranih šest razredov katerega reformnega zavoda; le absolventje 6. razrednega tipa C. (realnega oddelka) morajo narediti dopolnilno izkušnjo iz latinščine, kolikor je predpisano za 5. in 6. razredne realne gimnazije.

6. Absolventje reformnih zavodov se pripuste brezpogojno kot redni slušatelji rudarskih visokih šol (akademij) v Ljubnem in Pribramu.

7. Pravice do enoletne prostovoljne vojaške službe so iste, kakor jih imajo absolventje gimnazij in realk. Iste pravice veljajo za sprejem v vojaške vzgojevalne zavode in za pristop k kadetnim izkušnjam.

(Pride še.)

Splošna priljubljenost

preskušenege **Franckovega**: kavinena pridatka*) pripisati je njegove nedosežni izdatnost v jedru, okusu in barvi.

*) z kavinim mlinčkom.

DOPISI.

Iz komenskega okraja.

Iz Temnice. (Katoliška izobrazba.) — Poslušajte, kako se izobrazujejo klerikalci. Nedavno je prejelo društvo »Jenko« v Temnici sledeče pismo (sledí dobesedno) »Kaj imaš liberalce Jenko z našim društvom kat. slov. izobrazovalnim društvom v Temnici ti grdi smradec če smo mi cigani vi ste svinjski k v vašem društvu prinas ni nič take gnjusarije ku pri vas. Liberalce ne podpira svete vere ni kristjan je dulja (divja) zver tigre taki ste vi liberalci ker nam želite in ciganete ma ne odpravite nič kar naprej naše delo veselo vse glig (vendar) Če smo mi cigani peš smo pravi katoličani Vaše muzike jo nečemo videti in plesa vi ste pustili slišat, da ne boste dali čukom (Vendar, da priznava, da je čuk!) plesat ku na flike čuki cigani ne bodo kronc dali zapovemo vsem. Zadar ste siti takrat je vaš Bog ker družeta ne verjete. A da je narava tisto je trebih vaš Bog. (Kaj pa meni s tem? Ubogi strastneži!) Jenko umazani ker se ne opereš pusti stat nas in to je zadosti en konec z umazanimi liberalci, da bo en konec.«

Tako torej. Mislim, da nas je dovolj, kaj ne? Prvič mu svetujemo, da naj še enkrat preštudira vsebino umazanega pisma in vez misli, da se prepriča o svojih nepravilno urejenih, osteklenelih možganih, drugič pa, da si napravi jako mrzle kopeč, da mu zleze potencirana zloba in straš v pete. No, no, počasi, ubogi revček! Vidim ga v duhu, s kakšno zlobno strašjo je napisal to gnusno pismo, v katerem je obelodarjena vsa krščanska izobrazba. Nič se izmed družstva »Jenko« jih ne žali, nikdo se ne mara nič v mislih baviti z njimi in vendar ne morejo pustiti mirnih ljudi v miru! Komaj čakajo prepira — seveda na krščanski podlagi. Pa tudi če bi se kdo izmed naprednega družstva izpozabil in izstrelil kaj žaljivega, bila bi njih — kot katoliško izobrazovalnih — naloga, da bi dotičnika posvarili, poučili ali pa pisali društvu dostojno pismo. Nas — ki smo po njih mnenju propadli — bi morali po naukih sv. pisma poučevati in z lepimi zgledi privedi na drugo pot — v njih pristati (!) Mari ne? Meni da ni tako sv. vera, veliki kristjani! Pogledite malo okrog in videli boste, da je med Vami 99% zlobnih! Raje malo besedi in več dobrih dejanj!

Da koncam: O vaši krščanski vzgoji sprgovorimo v kratkem podrobneje.

Ne pihajte v rog, da ne zaboli pesmi, ki vam ne bo ravno prijetna!

Se to: (Pravite, da nočemo dati čukom plesati kakor »na flike«. No, kaj bi radi zastoni? Ta je kopal! Ne sanjari o predpravicah, ampak raje izvečer malo bolj zgodaj domov, da se ne bodo žene jezile nad vami, kot hodite z dekleti v poznih urah!

Iz ajdovskega okraja.

Iz Sela na Vipavskem. — Tožil je A. Krkoč g. Jos. Mermoljo iz Sela, ker sta se lani nekaj sprla v Krkočevi gostilni, rekoč, da ga je Mermolja namlatil in mu prst zlomil. Sodnija pa ni mogla dognati, da ga je res M. nabil, oziroma da mu je prst zlomil in zato je bila obsodba: vsak po 20 K in Kristina K. 10 K, oziroma 24 ur zapora, ker da je vrgla stolico za M. Krkoč pa ni bil s tem zadovoljen, marveč je napravil vsklje. Okrožna sodnija je razsodbo iz Ajdovščine potrdila, tako da mora K. plačati globo in precej stroškov, pravijo, da okoli 300 K. Tudi Kristina je plačala rajše nego iti v luknjo. Zanimivo je to, da je zahteval Krkoč odškodnine 1000 K, dobil pa je 20 K kazni in 300 K stroškov za advokata. Cel klerikalni aparat je funkcijoniral in katoliški odvetnik se je mnogo trudil, vendar niso nič opravili s svojimi nameni.

Iz Črnič. — Lažnjivi Kljukec, ki sliši na ime »Novi Čas«, je objavil dopis o krvavi liberalni birni v Črničah. Zaletava se v osebe in ne pozabi udariti seveda po Sokolih. Čudno pa, da ta čedni list ni svojim backom niti enkrat nič poročal o birni v Čenstohovu. Tam je bila bolj krvava birna nego v Črničah. Ko piše o krojih, ne omenja nič onega kroja K. iz D. V malovških rečeh pa je dopisnik zatajil čuke ter še pripisal nagrado 1000 K za tistega, kdor dokaže. Je že dokazano — ali kdo pa je pripravljen plačati onih 1000 K, tega ni povedal »Novi Čas«. Dopisniku brez podpisa ne verjamemo nič, tista bleda reva v Gorici pa tudi nima 1000 K. — Dopisnik laže, da je zavrel vipavec v glavi T. Naj mu dokaže, da je spil več kot en četrť vina. Da je bil napaden, to se pripeti tudi brez gorkih dni in brez vipavca. Vidi se, da čenčasti »Novi Čas« nima kaj tiskati, zato se ukvarja s takimi dopisi. — Kakor se vidi, bo potrebno, začeti pisati obširno in pogosto o klerikalcih. Dostojno jim preveč prizanašali.

Velika Ciril-Methodova slavnost

bo na binkoštni pondeljek dne 27. majnika t. l. tik železniške postaje v Volčjdragi. Pričetek ob 3. popoldne.

Vspored: 1. Lavoslav Pahor: Možki zbor »Naša zastava«. Po glasbeniku domačinu namenoma za to slavnost uglasbena. 2. Godba c. kr. 47. pešpolka: Venec narodnih pesmi. 3. Jakob Aljaž: Možki zbor z bariton solo: »Slovani na dan!« NB: Pojo združeni pevci iz Renč, Volčje-drage, Bukovice, Vogrskega, Prvačine in Gradišča. 4. Tombola z dobitki: a) prva činkvina: 100 K; b) druga činkvina: 100 K; c) tombola: 200 K. Med dobitki svira polnoštevila godba c. in kr. 47. pešpolka izbrane narodne koračnice: a) Mi smo vojaki korenjaki! b) U boji! c) Naprej! 5. Ples po 20 v komad. 6. Prosta zabava v paviljonih: I. oddelek: Izbrana domača in ptuja vina v steklenicah. II. oddelek: Sladčičarna, pozneje »Ponočna kavarna«. III. oddelek: Jesti v in delikatese. IV. oddelek: Pošta, Ciril-Methodovo blago, cvetličarna. V. oddelek: Srečolovi, panorama itd.

Vabijo: Združena narodna društva v Volčjdragi, iz Renč, Bukovice, Bilj, Vogrskega, Prvačine in Gradišča. VSTOPNINA PROSTA.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Naši dobri rojaki v Severni Ameriki za Ciril-Methodovo družbo. — G. Al. Andošek, I. tajnik C. M. podružnic v New Yorku je poslal zopet 200 K in ves ljubeznjivo poročilo o delovanju v Ameriki za

našo družbo. »Rad bi Vam nakazal večjo vsoto«, piše, »pa za sedaj ni bilo mogoče. Pred kratkim sem razposlal na vse tukajšnje podružnice zadnjih par številik »Slov. Branika« ter iste opremil z vsodbujajočim pismom, da se zopet poprimajo za početega dela ter pokažejo nekoliko agilnosti in se vzdramijo iz mlačnosti. Od nekaterih podružnic pričakujem povoljnega uspeha, od nekaterih pa se ni nadejati, ker so mi pričela pisma dohajati nazaj, torej dokaz, da vodilnih mož ni več v dotičnih nasebinah in z njimi je izginila tudi podružnica. To me seveda ne straši. Storiš bodem — kot sim Slovenije —, kar je v moji moči ter vedno tudi v tujini držal naš slovenski prapor kviško ... Zadovolite se pa tudi z manjšimi doneski po izreku Amerikanca: »Every little bet helps, četudi malo, vendar pomaga«. Premarljivemu g. Andošeku in zavečnim rojakom v Ameriki najiskreneje zahvala!

Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo pri svatbi g. Anton Čekada z gospo Anželjo Kocjančičevo v Biljani dne 18. t. m. znesek 21 K. Denar se je izročil podružnici v Biljani.

Iz Masarykove interpelacije.

Ker klerikalci toliko kričijo radi Masarykove interpelacije, podajemo v nastopnem nekaj odstavkov iz nje, ki so bili zaplenjeni, pa so potom interpelacije imunizirani. — »Macharjeva Čitanka«, delo znamenitega češkega pesnika, je svobodno gledala belci dan ter doživela že več izdaj, kar se je dobil na Moravskem državni pravdnik, ki je zaplenil iz nje več odstavkov. Masaryk pa je rešil krasno Macharjevo satiro. Macharjev spis je zatira na klerikalno žurnalistiko. Macharju ni bil namen, blatiti krščanstvo, vero, ampak pokazal je klerikalno metodo, kako bi pisali klerikalci o Kristusu.

Iz interpelacije priobčujemo to-le:

Kaj se je zgodilo, ko je prišel Lev XIII. v nebesa?

Trompete so bučale in kadilo je dišalo, ko je zasedel Lev prestol pod baldahinom; stisnil je roko debelemu Piju (ki je sedel na levici na prestolu) ter dovolil deputacijam raja, da pridejo pred njega. Prišli so vsi svetniki, katere je nekoč za časa svojega vladanja izmed mrtvih povzdignil do te časti, priklonili so se mu, zahvaljevale se za nepričakovano povišanje.

Za njimi je pristopil bled človek, na nogah je imel še zarastke, na rokah sledove zaceljenih ran; plaho je pristopil, omamljen také krasote: »Svetost, dovolite tudi meni Iz Nazareta sem jaz,« je zajecjal.

Papež ga je ameril s svojimi očesci. »Pa« — je rekel zategnjeno, ker pa je ta človek v nebesih, si je povzdignil nekoliko kato in mehanično, kakor je bil navajen na zemlji, mu je dal svoj čevelj poljubiti.

(Sv. Peter). »Sveti Janez Evangelist — ta aristokrat! Mu že povem svoje mnenje! Ono čenčarijo o Kajfezevem petelinu, to ima on in samo on na vesti. Zapisal jo je še ko je živel in tu jo ponavlja, čeprav ga nihče po tem ne vpraša. Svet. Tomaž ima prav; ta pravi o njem, da je tako nekaj nebeški pav. Tomaža imam rad. Razumen, preudaren, pošten je, ni prenagel, opazuje vse in govori malo. In če govori, govori vedno le najčistejšo resnico. Takih tukaj ni mnogo.«

Pasijon.

Sestavljeno iz treh letnikov listov »Katoličke Listy«, oziroma »Obnova«, »Hlas« in »Čech«. (Izšlo v Jeruzalemu za časa vladanja cesarja Tiberija.)

4. marca. Dnevna poročila. — Našo Palestino je zadela posebne vrste nesreča. Kakor je poslal Gospod Bog v Egipt kobilice in zajedljiv mrčes, tako pošilja njegova jeza na našo domovino — »prerok«. Poslušajte! Novi prerok iz okolice Jordana, Johanaan, je dobil kolego in konkurenta. Baje je ta neki mizar iz Nazareta. Pravijo, da nastopa jako samoza-

vestno. Žal nam je, da ne vemo nič podrobnejšega o tej novi luči, radi bi to priobčili — našim čitateljem za smeh.

10. marca. Dnevna poročila. — Novi »prerok« iz Nazareta se je razkrinkal za navadnega »čudodelnika«, ki v tisočin po naši ljubi domovini nganjajo svoje malopridnosti. Piše nam namreč prečastiti gospod župnik iz Kafarnauma, da se pripoveduje v mestu, da je Nazarejec ozdravil nekega mrtvoudnega. Dal mu je najbrže mrzel obkladek, tako meni prečastiti gospod župnik. Čudodelni doktor se imenuje Jošua. Svetujemo mu, da se vrne k svojem mizarškemu rokodelstvu in pusti zdravljenje — kajti diplomiranih doktorjev je ot gnoja in godi se jim kakor pisrovezcem.

18. marca. Dnevna poročila. — Gospod Jošua, mimogredé omenjeno, mizar iz Nazareta, očitno ne ve več, kaj je pravzaprav. Zdej igra »preroka«, zdej »zdravil« bolnike, pa se mu že pove, kaj da je z njim. Ta postopač je zašel pred kratkim do Kané v Galileji, kjer so obhajali ravno poroko hčerke prvega mestnega svetovaleca z gospodom Efrajmom, znanim zidarškim mojstrom. Gospod Jošua je vstopil predržno med goste, pil je kot mavrica, plesal je in veselil se je primer-no po svojem pokoljenju in svoji omiki. Ko je začelo primanjkovati svaatom vina, je izjavil, da že preskrbi vino in — slepar! — dal je postaviti pred goste čisto vodo. Razume se, da pijanini in spotenim svaatom se je prilagala voda kot nektar — nesramni Jošua pa je potem razglasil, da je vodo spremenil v vino. Normalni ljudje bi ga bili ven vrgli — dobri in pijani Galilejci pa so se dali imeti za norca s takim glumaštvom. Imeli bomo v evidenci lepega tiča in prosimo prečastite gospe župnike, da nam vse poročajo — ta človek se klati iz jedne župnije v drugo in gotovo bo še večkrat kaj takega pričeval.

2. aprila. Dnevna poročila. — Norec napravi še 12 drugih norcev. Jošua, mizar iz Nazareta, ima že svoje »učence«. Toda ne v mizarškem rokodelstvu, marveč v svojem »prerokovnjaštvu«. Dobil je neke ribiče, neke postopače, kakor je sam, in v njihovem spremstvu hodi od mesta do mesta od vasi do vasi. Baje obljublja tem naivnim ljudem »nebeško kraljestvo« in »bogastvo v nebesih« s čemur se dajo preslepiti. Pripominjamo, da so med njimi družinski očetje in da njihove zapuščene žene in otroci sedaj pomamikanje trpe. Razveseljivo znamenje je to, da sta se njegov lastni oče in mati (oče je tudi mizar v Nazaretu) odpovedala za vedno svojega »preroškega« sina. Njegovi bratje istotako. Vsi so priprosti pa pošteni ljudje in vživajo v Nazaretu največje spoštovanje. To dejstvo more gotovo odpreči oči vsem onim, ki bi hoteli videti v onem propadlem mizarju več nego je v resnici. To se pravi postopač in ničvreden človek.

15. aprila. Iz članka: Nazaslišana predrznost nekega potepača. Jošua je v Jeruzalemu! Molčali smo, ko je uganjal svoje reči po deželi, ali moramo reči svojo besedo, ker se je drznil priti v Jeruzalem in je napravil škandal, radi katerega se mora zarudevati sramu pred celo Malo Azijo. Strnite, pobožni kristjani! Včeraj, ko je Njegova Ekselencija gospod kardinal baron pl. Chlhamčanský bral mašo za blagor Njegovega Veličanstva našega najmilostjivejšega cesarja in gospoda Tiberija, je vstopil ta predrzni potep iz Nazareta v tempelj, se je začel prerokati s pošteni menjalci denarja, ki že od starih časov menjavajo denar našim pobožnim romarjem, prevrnil jim je stojnice, tako da se je raztreslo po tleh njihovo težko pridobljeno imetje, da celo lotil se jih je. Iz tega je nastal tak krik, da se je moral celo gospod kardinal od oltarja obrniti. Pobožnih vernikov ogorčenje pa je bilo preveliko in splošno se je omenjalo, da ni bilo na dolgo in široko niti jednega policista. No seveda, kadar gre za zaničevanje svete vere, takrat je roka pravice ne navadno ohlapna. V lepih časih živimo... (Pride še.)

Vaše zdravje

se ohranite! Oslabelost in bolečine izginejo. Vaše oči, živci, mišice, kite se okrepijo spanec ozdravi. Vaše splošno zdravje se zopet utrdi, ako rabite Fellerjev fluid z zapanko »Elza fluid«. Dvansjsterica za poskušnjo 5 kron franko. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elza-trg št. 264 (Hrvatsko).

Domače vesti.

Predavanje. — Danes zvečer priredi akad. fer. društvo »Adrija« predavanje »pri jelenu«. Predaval bo g. S. Fomazarič o Pragi. Predavanje pojasnjuje 100 skopičnih slik. Začetek ob 8 in pol.

Predavanje dr. Dereanija o hranilih sinoči »pri jelenu« je bilo prav zanimivo. Govoril je eno uro in pol in ker predavatelj teče beseda gladko in zna vspešno v govor kako žegavo besedo, je občinstvo ves čas prav pazljivo poslušalo g. predavatelja. Žal, da je tvorilo poslušajoče občinstvo samo — 24 oseb!

Nekaj planincev iz Gorice izleti o binkoštih na Matajur (1641 m). Odhod v nedeljo popoldne v vlakom ob 2.54. Prenočevanje na Livku, povratek po dogovoru.

Poročil se je v Trstu g. Srečko Brezigar, konceptni uradnik pri c. kr. policiji v Trstu, z g.čno Petro Košuta iz Sv. Križa pri Trstu.

Cvetlična dneva. — (Zahvala.) Odzivaje se prijetni dolžnosti, se odbor gospodnjega pomožnega društva Rudečega križa kar najtopleje zahvaljuje vsem pomožovalnim gospodom in vsem plemenitim gospođinjam, ki so z razpečevanjem cvetlic ali kako drugače se svojih smotrenim sodelovanjem pripomogli, da sta cvetlična dneva tako sijajno uspela.

Nadalje izrekamo prisrčno zahvalo slavnemu municipiju goriškega mesta in slavnemu poveljstvu pehotnega polka št. 47., da sta nam dala radovoljno na razpolago svoji godbi in sta tudi drugače na vso moč pospešila naše podjetje; gospodoma postajni: načelnikoma južne in državne železnice in člani družbi goriške cestne železnice za veledušno dovoljenje, da so se smeje prodajati cvetlice tudi po kolo-dvorih odtodno v vozovih električne železnice; gospodom trgovcem, ki so s posebnim okusom okrasili svoje izložbe; gospodu voditelju hotela »Sikobahn«, ki nam je na nesebičen način dovolil obilo olajšav ob veselici, prirejeni v njegovih prostorih; vsem gospodom cvetličarjem in zasebnikom za brezplačno dobavo lepega svežega cvetja, s čemur je bilo moč nadaljevati prireditvev baš v lipu, ko je pošla prva zaloga cvetlic; končno vsem gospodom dariteljem, ki so blagovolili namoloniti odboru zdatne denarne izneske in so si tako stekli posebne zasluge za prireditvev, in last not least uglednim domačim časnikarjem, katerim gré pač prav velika zasluga, da se more danes odbor s posebnim zadoščenjem veseliti izhormega moralnega in gmočnega uspeha doseženega ob cvetličnih dnevih. V Gorici, dne 21. maja 1912. Za odbor gospodnjega pomožnega društva Rudečega križa: Predsednika: baronica Thoenmel 1. r.

Na binkoštno nedeljo dne 26. maja bode »romantična divaška jama« v Divači sijajno razsvetljena od 3. do 7. ure popoldan. Vstopnice po 1 krono za osebo se dobe pred jamo.

V sokolsko veselico, ki se je izvršila v nedeljo v Gorici na lepem prostoru ob Pokopališki cesti, se zaganjajo klerikalni listi. Veselica je na sploh uspela prav dobro. Vse pa je bilo dostojno in zgodilo se ni nič takega, nad čemur bi se mogel kdo spodtikati. »Slovenec« pa namiguje, da je bilo glavno ples in noč je bila precej temna tam na veselicnem prostoru. Pa za »Sokole« je to ravno prav. Tako pravi: Meri pač brač po svojih pristaših, po čukih in Marijinih hčerah. Saj smo že povedali, da n. pr. v Št. Andrežu je kar 5 Marijinih hčera obsedenih od vrlih mladeničev v čukovskem kroju ... ker je bilo najbrže proveč teme tam na veselicnem prostoru katoliškega društva. — »Slovenec« omenja, da so prišli blizu tudi Lahi in Nemci. Res je, ali je to kaj slabega? Kaže le, kako se spreminjajo časi v Gorici v dobro Slovincem. Včasih ni bilo blizu in kakšni slovenski prireditelji ne Laha ne Nemca. Slovenci zmagujemo v Gorici. — Kar se tiče te ovadbe, slovenski trobojnik in uniform, pa svetujemo »Slovenec«, naj kaže goriškim »čukom«, naj priredijo oni v Gorici v današnjih časih na takem prostoru v mestu uzorno telovadbo, slovenskih trobojnik naj izobesijo na stotine in uniformirani naj nastopijo. Slavo jim bomo peli tudi mi! — »Slovenec« hoče škodovati »Sokolu« v Gorici, katero društvo ima neprecenljivih zaslug za napre-

dek Slovenstva v Gorici, pa se revež mo-ti: nič ne bo škodoval. Kaže le, kako klerikalci hočejo povsodi podirati, kjer narodnjaki zidajo.

Klerikalni mladeniški tabor je bil lansko leto napovedan v Ljubljani. Župniki in kaplani so že guli ljudstvo za potne stroške v Ljubljano, a v zadnjem momentu je bil tabor odpovedan. Zaradi kolere, so rekli, v resnici pa so bili za to merodajni čukovski varuhi. Pripravljeni odbor pa je prispevke, za katere so duhovniki odrli ljudstvo, lepo pridržal, češ ta tabor se bo vršil prihodnje leto in plačani prispevki veljajo tudi za ta tabor. Toda tega tabora tudi letos ne bo, ker se je — radi cvharističnega kongresa na Dunaju seveda — moral odgoditi do svetega Nikolaja. In tako bodo od ljudstva v dobri veri vplačani zneski za vožnjo in prehrano v Ljubljani neopaženo izginili v nenasitno farsko bisago. Pa naj še kdo reče, da niso klerikalci mojstri v odiranju ubogega našega ljudstva. — »Sl. N.«

V vsako vas novostrujarsko društvo, tako nalogo so si nadeli in jo izvršujejo novostrujarski pobesnelci. Kar po vrsti, kjer še ni društev, ustanavljajo društva, in povsodi prirejajo veselice. Veselica za veselico: petje, deklamacija, muzika in kaka bedasta igra. Uradni list »L' Osservatore Triestino« skoro dan na dan pri naša v uradnem delu naznanila, da so potrjena pravila takega in takega »katoliško-izobraževalnega društva« tu in tam. Novostrujari so se vrgli na veliko delo, spraviti v svoje mreže potom izobraževalnih društev, čukovskih in potom mladeniških Marijinih družeb celo Goriško. — Delajo tim lažje, ker po večini ni pravega odpora proti novostrujarskim zbesnelcem skoro nikjer!

Klerikalizem v Istri se širi in se ima razširiti med Slovenci in Hrvatji potom katoliških izobraževalnih društev. Tudi tam rastejo kot gobe po dežju po raznih krajih klerikalna »katoliška« društva. Venerim jim potrjuje pravila namestništvo v Trstu. — »Kar se tiče Istre, je še čas«, je pomembno omenil »Slovenec« včeraj. No, čas je na dve strani: za klerikalce, razdvojiti Istrane in za narodnjake, vstaviti prodiranje pogubonosnega klerikalizma.

»Mladeniška Marijina družba«. — Članek pod tem naslovom v »Soči« je razgloril novostrujarske peteline. Novostrujarski ljudski slepar se je že oglasil v »Slovenec«. Ustanovila se je v Krombergu mladeniška Marijina družba, prva na Goriškem. Radi tega smo se oglasili in posvarili pred tako organizacijo, ker se je pokazalo, kako nemoralno vplivajo na ljudstvo katoliška izobraževalna društva, čukarija in društva Marijinih hčer. Dokazi so tu, trdi dokazi. Zato je bila naša dolžnost oglasiti se proti novi organizaciji novostrujarski. P. Bonaventura iz Križa je zagrešil sam, da ga nikdo ne spoštuje; posedanje izprijenje mladine v klerikalnih društvih pa podaje svarilne izglede, take zglede, da se moramo z vso močjo upreti razširjevanju pohujšanja in izprijanja med mladino od strani novostrujarjev. Satanško delo vršijo klerikalci, neizmerno škodo donajajo našemu ljudstvu. Naženite jih iz vasi, kamor pridejo.

Meščanska straža v Sv. Križu na Vipavskem bode slavila dne 2. junija veliko slavnost blagoslovljanja in razvitja nove društvene zastave, za katero je daroval presv. cesar 800 K. — Kamica bode grofica Attems, soproga namestništvenga podpredsednika.

Okrajna bolniška blagajna v Gorici razglaša, da se bodo vršile volitve delegatov in zastopnikov občnega zbora za člane blagajne in delodajalce sodnega okraja goriškega dne 2. junija t. l. od 8 do 12. dop. v uradu blagajne v Gorici, ulica Morelli 16. Člani blagajne volijo 50 delegatov, delodajalci 25 zastopnikov. Zavarovanci in gospodarji si morajo prisrskbeti do 1. jun. pri blagajni volilno izkaznico in glasovnico s pečatom blagajne. Skupine (odbori, stranke), ki se udeleže volitev, dobijo po zahtevi glasovnice s pečatom urada. Voli se ali osebno ali se dološlje glasovnico in izkaznico v zaprti kuverti.

Na Gradšču priredijo fantje javni ples dne 26. t. m. na Binkoštno nedeljo v gostilni Alojzija Štubelja. Ta dan se bo točila izvrstna kapljica »berzamin«.

Varijete prireditelja C. in M. D. v Kanalu s sodelovanjem salonskega

orkestra »Vrdeljskega Sokola« na binkoštno nedeljo 26. t. m. ob 5. uri popoldne v prostorih pri »Zlatem levu«. — Na vsproredu je koračnica, kupleti, rog solo, burka »O ta maček«, prosta zabava.

Ker so zveze vsestransko ugodne in veselica v prid prekorigre »Družbe C. in M.« priroča se za obilno udeležbo odbor.

Nabito puško je bil pustil v sobi Peter Biasiol iz Ronkov. Otroci so jo dobili v roke in se seveda igrali z njo. Zgodilo se je, da je bila pri takem igranju s strelom iz puške zadeta njegova hčerka Beatrice, ki je umrla. Biasiol je obsojen na 10 dni strogega zapore s postom.

Radi tatvine je bil klican pred sodnijo C. Eitrich iz Ljubljane, ki je na drž. ko'odvoru v Gorici ukradel predmete, vredne 64 K, poštno knjižnico v vrednosti K 304.09 in 5 K 45 v gotovini. Pred sodnijo je rekel, da je napravil to le za šalo osebam, o katerih je sodil, da so mu prijatelji. Obsojen je na en mesec težke ječe s postom.

Službe išče kje na Goriškem vpokojen učitelj kot pisar, sotruidnik v kakem uredništvu ali organist. Ponudbe na upravnishvo »Soče« pod štiro: »Penzionist št. 100«.

Priloga. — Današnji številki smo priložili položnice »Dijaške kuhinje«. Prijatelj mladine so uljudno naprošeni, da se spomnijo vsak po svojih močeh te prekorigre ustanove.

Sokolski vestnik.

I. okrožje Goriške Sokolske Župe priredi dne 27. maja t. l. t. j. na binkoštni ponedeljek, pešizlet v Vipavo. Izlet se vrši v kroju.

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Gorica« vabi gg. člane dirkače k sestanku glede določitve letošnje dirke, ki se bo vršil v soboto 25. t. m. ob 9. uri zvečer v društveni sobi hotela »Zlati jelen«. — Zdravo! — P. d. tainik.

Politični pregled.

Poslanska zbornica. — 21. t. m. je začela zbornica drugo čitanje službene pragmatike. Generalna debata magoče skonča te dni, specialna debata bo najbrže šele po praznikih. Priglasenih je 14 minoritetnih referentov, ki bodo priporočali 34 manjšinskih predlogov. Med temi je 15 manjšinskih predlogov slovenskih klerikalcev. Kako dolgo bo trajala specialna debata, se sedaj ne more določiti. Omeniti in poudarjati je treba, da so slovenski klerikalci sklenili poslati v boj proti službeni pragmatiki, kakor jo je izdelal odsek, čim največ govornikov.

Minister baron Heimold je izjavil, da vlada sprejme nekatere odsekovke izpremembe k vladni predlogi službene pragmatike, toda drugim nasprotuje, zlasti glede obnašanja uradnikov izven službe. Pozivjal je zbornico, naj od vlade oznanjene spremembe sprejme. Za današnje sejo je napovedan obstrukcionistični govor slov. klerikalca Vrstovška proti službeni pragmatiki.

Ogrsko-hrvatska zbornica. — Dne 21. t. m. je prišlo v zbornici do burnih prizorov. Appony se je oglasil za besedo k poslovniku. Podpredsednik mu jo je dovolil, Justha, ki je tudi hotel govoriti, je zavrnil. Nastal je krik in vik. Justhovci so kričali. Lukacs ni mogel govoriti. Kraval so delali Justhovci in stranika 48nikov. Na koncu se je potegnil Julij Justh bok-sar iz žepa ter skočil proti poslancu Voj-ničsu rekč: Bežite, če ne vas potolčem. Vsled energičnega posredovanja ni prišlo do poboja. — Zbornica je včeraj izvolila novega predsednika, ker je Navay demisioniral. Izvoljen je Štefan Tisza.

Justovci so nadaljevali svojo obstrukcijo. Pri volitvi predsednika je napadel 48-nik Julij Kovacs vladnega poslance Almassyija in ga začel daviti. Nato so nastali kravali in pretepi. Štefan Tisza je dobil 210 glasov.

Generalna stavka v Budimpešti in okolici je določena za danes od strani vodstva socialno-demokratske stranke v protest proti nasilni politiki državnozbor-ske vladne večine.

Drobne vesti. — Zveza nemških učiteljev na Češkem je predložila nemškimi deželnim poslancem spomenico, da naj se vendar dožene češko-nemška sprava. Če pojde tako dalje s trinoglavo politiko, bo kmalu 3000 učiteljev na Češkem brez kruha. — Policija v Bukarešti je razkrila komplot proti rumunskemu kralju Karolu. Trije trgovski pomočniki so ga hoteli umoriti ob priliki njegove vožnje po Dunavu prihodnji teden. — Deputacija privatnih uradnikov je bila 20. t. m. v parlamentu; v pogovoru z ministri in voditelji strank se je zavzemala za uradniški zakon in določilo 8 urnega delavnika.

Poljski klub je priznal opravičenost rusinske univerze, samo v Lvovu ne sme biti. — Deputacija poštnih uradnikov je bila v parlamentu na Dunaju s prošnjo, da bi se navedela službena pragmatika s 1. julijem.

Atentat na kitajskega cesarja. — Iz Pekinga brzoljavljajo: Odstavljeni šestletni cesar se je igral na terasi palače. Higoma počil strel, a krogla ni zadela cesarja. Storitca niso izsledili.

Vojna med Turčijo in Italijo.

V Egejskem morju.

Italijani okupirajo v Egejskem morju otok za otokom. To ni preveč težko delo. Turške posadke na otokih so majhne in se ne morejo braniti. Turčija pa je odgovorila na to okupiranje otokov s popolnim izgonom Italijanov. Teh je v Turčiji okoli 50.000. Nekateri bodo popolnoma ruinirani. Iz Italije poročajo, da hočejo Italijani zasesti prav vse otoke v Egejskem morju. No, škoda stroškov, ker bodo morali ljubi Italijani te otoke tako ali tako zopet vrniti Turčiji. Veselice ne bodo trpele Italijanov v Egejskem morju, ker tu bi prišle ostro v navskrižje s svojimi interesi v Orientu. — Rusija je vedno ostreje nasprotna zopetni zatvoritvi Dardanel in min. predsednik Kokovcev je spregovoril lastvarno tehtne besede.

Razne vesti.

Glavna skupščina družbe sv. C. in M. za Istro je bila v Zametu dne 19. t. m. Otvoril jo je posl. Spinčič. Vseskupni dohodek v letu 1911 je znašal 174.334 K 90 st. Podružnice so prinesle 20.525 K 35 st. Potom novin je došlo 29.811 K 60 st. Žigice in druga razna podjetja so donesla Družbi 27.472 K 33 st., a različni darovi in narodni praznik 68.990 K 53 st. Občine in mesta 6405 K 20 st.

Za plače učiteljem 98.269 K 47 st. Za vzdrževanje šolskih prostorov 9239 K 08 st. Nepremičnim je nakupila za 62.119 K 88 st. Na podporah učencem 3614 K, itd.

Aktivna imovina Družbe sv. Cirila in Metoda za Istro je znašala 31. decembra 1911 372.005 K 97 stot.

Vseučiliški profesor Matko Nodilo je umrl. — Umril je profesor zagrebskega vseučilišča Matko Nodilo v 78. letu svoje starosti. Nodilo je bil član jugoslovanske akademije. Rojen je bil v Splitu in je bil več let urednik »N. List«. Leta 1887. je bil imenovan za profesorja splošne zgodovine na zagrebski univerzi. Kot izboren poznavalec zgodovine Jugoslovancov je slovel daleč čez mejo in je vžival med učenjaki splošno priznanje in spoštovanje.

Dalje na 4. strani.

Rogoški
Tempel
Styria
Donati

Zdravilen vrelco največje vsebine svoje vrste. Zlasti uporaben pri kroničnem revmatskem katenu, ostipacitji, solenih kamnih, volilnih, tergaletu, sladkovni boleznih.

Najmočnejši prireditelj vrelec magnezijo-glauberske soli.
Zaloga: A. Seppenhöfer - Gorica.

IV. jugoslovanske umetniške razstave v Beogradu. — V ponedeljek so dospeli v Beograd vsi umotvori, ki bodo izloženi na IV. jugoslovanski umetniški razstavi. Istočasno z umotvori so dospeli v Beograd tudi umetniki Rihard Jakopič in Ferdo Vesel iz Ljubljane, Jaroslav Vreštin, Iv. Angelov in Har. Tačev iz Sofije, Hrvaški slikar Auer je že par dni v Beogradu. Vsi ti umetniki tvorijo glavno žirijo IV. jugoslovanske umetniške razstave. Razstavni odbor izda posebno informativno knjižico o vseh razstavljalcih in o njihovem dosedanjem delovanju. Podatke za to brošurico, ki izide po otvoritvi razstave, zbira in ureja poseben odbor.

Grozna avtomobilska nesreča. Princ Cumberlandski ubit. — Princ Cumberlandski se je peljal k pogrebu svojega strica, danskega kralja v Kopenhagen. V avtomobilu sta bila šofer in njegov komorni sluga Greve. Avtomobil je princ sam vodil. — Nesreča se je pripetila pri mestu Friezak na državni cesti Brandenburg-Hamburg. Nekaj minut po 6 zvečer je princ z avtomobilom pasiral mesto Friezak na Brandenburškem. — Princ je vozil z hitrostjo 90 do 100 km na uro. Deset kilometrov od mesta popravljajo sedaj cesto. Princ je prezrl svarilno tablico in vozil je v isti brzini dalje po nanovo s kamnjenjem nasuti cesti. Pri tem je princ izgubil oblast nad avtomobilom in z vso silo zavozil v neko drevo. Princ je bil takoj ubit, zdrobljena mu je bila lobanja in oprsje udrti, komorni sluga Greve je odletel z avtomobila in si zlomil tilnik. Tudi Greve je bil takoj mrtev. — Šofer si je zlomil roko. Princovi stariši ki, so se z železnico peljali k pogrebu danskega kralja v Kopenhagen, so prekinili potovanje. Truplo ubitega princa prepeljajo v Gmunden.

Svojo prvo vožnjo po Sredozemskem morju je včeraj dokončal novi veliki parnik Austro-Amerikane »Kaiser Franc Joseph I.«, vrnivši se ob 5 zjutraj v tržaško luko. Ko so se potniki izkrcali, se je parnik zasedel v prosti luki, odkoder odplove te dni v New York.

Poskušeni samomor. — Blagajnik tržaške podružnice splitske družbe za proizvodnjo portlanskega cementa, 45-letni Matej Zupančič, se je hotel usmrtiti in se je ranil na več krajih telesa.

V ul. del' Olmo št. 9 stanujoči težak Josip Kraševac je včeraj ponoči okrog ene v ul. Medja dvakrat streljal sam nase z revolverjem. Meril je v srce, a zadel se je pljuča. S pomočjo rešilne postaje so spravili nesrečnika v mestno bolnišnico.

Napad na srbski samostan. — V kosovskem okraju je močna arnavtska četa napadla srbski samostan sv. Jurja. Najprej ga je popolnoma oplenila, potem zažgala. Samostan je zgorel do tal. Roparji so se umaknili v svoja skrivališča.

Izstop iz cerkve. — Ruski akademik in znani matematik Marko je poslal svetemu sinodu pismo, da naj ga izključi iz cerkve, ker se njegovo naziranje ne vjema z nauki pravoslavne cerkve. Sinod je ugodil pismu.

Zavetišče za pohabljenе otroke. — Milonar Widener v Filadelfiji je dal 4 milijone za zavetišče pohabljenih otrok v spomin na svojega sina in vnuka, ki sta bila utonila ob katastrofi »Titanic«.

Razno. — V št. Rupertu pri Bejaku je izbruhnil v kozolcu pivovarne Linder požar, ki se je hitro razširil na druga poslopja. Zgorelo je tudi poljsko orodje in 80 prešičev. Škoda je velika. — Na Jesenicah je zabodel Franc Pipan, 26 let star, kurjača Guriča z nožem v srce. Napadel pa je najprvo Guriča Pipana s palico. — V Putju je utonil pri kopanju vrbjak Simončič iz Maribora dona. — Na čast svojemu psu Pekingu je priredila milijonarka Holland v New-Jorku pojedino; povabljenih je bilo še 8 psov. — V Blejškem jezeru je utonil 49 letni mizar Nikolaj Tušek. — Tri delavce je povozil vlak blizu Berolina. Bili so takoj mrtvi. — Kolera se polagoma pojavlja v Carigradu; tako se je pojavila zopet v vojaški bolnišnici. — V Trstu so aretirali nekega nevarnega človeka, grškega mornarja Bazilija Candusa, ki se je dal v Trstu vzdrževati od neke natakariče, doma na Grškem pa je baje ubil dva človeka in potem pobegnil. — Velik požar je bil v Houstonu, Texas, napravil je škodo za milijon dolarjev. —

Iz Liberc poročajo da je skočil v vodo in utonil 14 letni dijak Feliks Taninger iz strahu pred kaznijo. — Na poštnem uradu v Lvovu so neznan tatovi ukradli več denarnih pisem s 8270 K. — V Lodzu je zaklal iz ljubosumnosti ključavničar Jan Sawicz svojo zaročenko Pavlo Pryklin, potem pa še mater in ibrata zaročenke. Merilec je na to sam sebe usmrtil. — V rudniku Gatizo v San Jago de Chile so povedniji napravile veliko škodo in 40 oseb je prišlo ob življenje. — Razbojniška četa z 20 letnim Savo Miloševićem na čelu je stala pred sodnijo v Tuzli v Bosni. Izvršila je drzne razbojniške čine in umore. Milošević je obsojen na smrt, drugi na več let težke ječe, 4 so oproščeni. — Bivši konzulatni tajnik pl. Krničky v Varšavi je obsojen na Dunaju na 2 leti ječe, ker je konzulatu poneveril 75000 K. —

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsejnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnije inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih vsi doželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Proda se mala vila v bližini Gorice. — K vili spada 8 njiv zemlje park, travnik, vinogradi, hlev in pritlikine. Vse zemljišče je obzidano in obdano s tekočo vodo. Naslov za pojasnila: Fundamenta Prefetura 2631, Manesta Venezia.

Najcenejša

in najboljša darila za birmance.

Zlate ure za gospode od K 40— naprej
" " " dame " " 20— "

Srebrne ure za gospode s tremi pokrivali od K 11— naprej. — Srebrne ure za gospe od K 7— naprej. — Velika izber zlatih in srebrnih verižic, obeskov, uhanov, križcev, prstanov in raznih drugih okraskov. — Jamči se za vsako uro in za pristnost zlata in srebra.

Popravila se izvršujejo točno in po ceni.
Jakob Šuligoj, — urar —
c. kr. drž. železnice
Gorica, Gosposka ulica št. 25.

Edlikovana pekarija in sladkarnarja Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)
zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerejega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.
Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Varstvena znamka: „Sidro“
Eliment. Capsici comp.
Nedomeček za
Anker Pain-Expeller
je povsod pripoznano kot najboljšo sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno 80 vin., K 1-40 in 2— se dobi po vseh lekarnah. Pri nakupu tega, tako priljubljenega domačega zdravila, se je posluževati le originalnih steklenic v skatljah z našo varstveno znamko „Sidrom“, ker le tako je zagotovljeno, da je izdelek pravi.
Dr. RICHTERJEVA LEKARNA
pri „slatem levu“ v Pragi
i Isabethgasse št. 5 nova.
Dnevno razpošiljanje.

Fina istrska naravna vina.
Rizling bel liter po 52 vin.
Teran črn „ „ 56 „
— Prodaja se od 56 litrov naprej. —
Pokušuje se in prodaja v bivši kleti
Sicherle & Comp. — Gorica
Via Teatro 20.

Anton Potatzky v Gorici
naslednik Jos. Terpin.
Na zredi Raštelja v.
TRGOVINA NA DROBNO IN DESELO.
Najceneje kupovališče obraberenega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.
POTREBSČINE
za pisarnice, kadilce in popotnike.
Najboljše šivanke za šivalne stroje.
POTREBSČINE
za krojače in čoljarje.
Svetinjice. — Rožni venel. — Mašne kušlince.
Višna obuvala za vse letne čase
Posebnost:
Semeni za zelenjavo, trave in detelja.
Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sčimih in trgih ter na deželi.

Kako se obranimo želodčnih bolečin?!

Takim boleznim, na katerih trpi današnje človeštvo, se pride vspešno v okoliščini se jim more energično nasprotovati s tem, da se pravočasno uporablja

Dr. Engel-nov nektar.

Kajti močan želodec in dobra prebava tvorijo temelj zdravega telesa. Kdor hoče svoje zdravje ohraniti tudi do starosti, naj uporablja po svojih izkušajah vspešnih sloviti

Dr. Engel-nov nektar.

Ta pijača, ki je izdelana iz izvrstnih zeliščnih sokov in iz vina, vpliva vsled svojega vestnega izdelovanja jako dobrodelno na prebavo liki želodčni liker, oziroma želodčno vino ter nima nikakih škodljivih posledic.
Zdravi ali bolni lahko uživajo ta nektar, brez da bi škodovali svojemu zdravju. Nektar vpliva pri pametni uporabi pospešujoče na prebavo in vzbudljivo na tvoritev sokov.
Zato se priporoča vzitek

Dr. Engel-novega nektarja

vsem, ki si hočejo ohraniti zdrav želodec.
Nektar je dobro sredstvo proti želodčnemu katarju, krču, bolečinam, težki prebavi ali zasliženju. Ravnotako ne dopusti nektar, da se dobi zaprtje ali stisko ali kolčne bolečine ali srčno utripanje, ohrani temveč dober sen in živahen tek, zadržuje torej nespečnost, duševno motenje, glavobol in nervozno utrujenost.
V širokih slegih ljudstva razširjen nektar vzdržuje veselost in veseje do življenja.
Nektar se dobiva po 3 K in 4 K steklenica v lekarnah sedečih krajev: Gorica, Kormin, Gradišče, Romani, Ajel, Campolongo, Ronke, Tržič, Ajdovščina, Gor. Idrija, Tebatin, Kanal, Videm, Palma, Cervinjan, Oglet, Fiumičel, Gradež, Sezana, Vipava, Postojna, Milj, Trst itd., kakor tudi v lekarnah v vseh večjih in manjših krajih Gorisko-Gradiščanske in sosednih dežel. Tudi razpošiljajo lekarnarje v Gorici 3 ali več steklenic nektarja po originalnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrecno

Dr. Engel-nov nektar.

Mož nektar ni nobeno tajno sredstvo, njegove sestavine so: samos 200, vino malaga 500, vinski škrljaj 50, glicerina 100, črno vino 100, sok jerebiko 100, črešnjev sok 200, brinje 30 in mnogo drugih zelišč. Te sestavine se pomesejo.

Sedlarska delavnica
Ivan Krauss - Gorica
na Kornu št. 11.
Zaloga vsakovrstnih konjskih vpreg in raznih potrebsčin za konje, kakor tudi velika izbira usnatih torbic, kovčegov za potovanje, istnic in denarnic; razni nagobčniki, ovratniki, biči, vrvce za pse itd. Barvanje in tape ciranje raznih kaleseljnov in kočij. Vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršuje točno. — Nahrbtniki za planince.

Zdravilišče z žveplom. Varaždinske Toplice (Hrvaško).
Železniška in poštna postaja, telefon, brzojav.
Novo zdravilišče z električno razsvetlavo.
Sizoznano radioaktivno zdravilišče z žveplom + 58° C. jako priporočljivo proti
protinu, revmatizmu, ischias itd.
Zdravljenje z pitno vodo pri boleznih v vratu, grlu, prsili, jetrah, želodcu in črevesnih boleznih.
Elektr. masaža. — Biatne in solne kopeli. — Odprto celo leto. Moderna oprema. — Novi hotel. Krasna okolica. — Vojaška godba. Prospekti pošilja gratis.
Zdravnik: Dr. J. Lohert.

Kupujte samo dvokolesa „Alfena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bodisi za navadno rabo ali za dirke.
Šivalni stroji **Original Victoria** so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežna.
Paške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri trdki

Kerševani & Čuk
BORGNA, na Stolnem trgu št. 9. GORICA.